

[Gert Petersen]

virkeligheden er løgn, at 2 og 2 er 4, siden de nu foreslår det derovrefra.

Den næste begrundelse var, at forslaget strider mod NATO-strategien. Ja men hvis dette forslag – og jeg skal om et øjeblik komme tilbage til, hvad der stod i den pågældende resolution – strider mod NATO-strategien, gør dagsordenen af 3. maj det også. Dagsordenen af 3. maj pålægger regeringen at arbejde for en international aftale om ikke-førstebrug. Jeg er meget vel bekendt med, at de fleste andre stater i NATO og NATO selv, hvis man kan bruge det udtryk, har den opfattelse, at der ikke er brug for en sådan international aftale, man har tværtimod afvist den, men det er altså ikke desto mindre, hvad dette folketings flertal har pålagt regeringen at arbejde for. Bruddet med NATO-strategien ligger allerede i den vedtagelse, der blev foretaget den 3. maj.

Så siger man, at sagen i hvert fald bør rejses i NATO, inden man rejser den andre steder, og der kan være en vis rimelighed i, at man først går derhen, hvor førstebrugsstrategien spiller en stor rolle. Når vi er med i alliancen og vi vil have afskaffet denne førstebrugsstrategi, var det måske rimeligt at henvende sig først dér. Har man gjort det? Hvornår har regeringen rejst spørgsmålet om forhandlinger om en international aftale, herunder mellem NATO og Warszawa-pagten, om ikke-førstebrug af atomvåben i NATO? Det er et konkret spørgsmål til udenrigsministeren. Hvad har regeringen gjort for at få det synspunkt igennem i NATO? Det vil jeg meget gerne have at vide.

Sådan som 3. maj-dagsordenen var formuleret, burde Danmark have stemt for resolutionen i De Forenede Nationer eller i hvert fald ikke imod, og det var da interessant nok også den fortolkning, altså at Danmark ikke måtte stemme imod og skulle undlade at stemme, som blev anlagt i det udenrigspolitiske nævn af netop de partier, som her i folketinget vedtog 3. maj-dagsordenen – og de må vel have vidst bedst, hvad det var, de skrev, og hvad de stemte for – og de fortolkede den sådan, at Danmark som følge deraf måtte undlade at stemme til resolutionen i De Forenede Nationer.

Et par ord om selve resolutionen i De Forenede Nationer. Det er en moderat resolution. Den har to hovedelementer. For det første efterlyser den ensidige erklæringer fra

alle fem stormagter om, at de skal give afkald på førstebrug af atomvåben, og siger:

»Dette vil være en betydningsfuld vej til reduktion af faren for atomkrig.«

Om dette vil jeg sige, at det kan begrunde en undladelse, hvis vi ser på det ud fra 3. maj-dagsordenen her i folketinget, som ikke taler om ensidige erklæringer. Man kan også have sine tvivl om betydningen af disse ensidige erklæringer – det er heller ikke noget, jeg er voldsom begejstret for, selv om jeg tror, det har en psykologisk positiv betydning – men stemme imod kunne dette dog ikke begrunde, så meget desto mindre som det andet hovedpunkt i resolutionsforslaget gik ud på, at den permanente nedrustningskommission skal overveje, »consider« på engelsk – der er ikke engang tale om, at den nu blev forpligtet til at gøre det og det – »udarbejdelsen af et internationalt juridisk bindende instrument«, der forpligter til ikke-førstebrug, altså den internationale traktat, som der tales om i dagsordenen af 3. maj herfra, foreslået af socialdemokratiet.

Der er tale om et fantastisk sammenfald, og som sagt kan det andet element begrunde, at man undlader at stemme og ikke stemmer for, hvis vi altså tager ordene meget, meget strengt efter deres pålydende, men det kan ikke begrunde, at man stemmer imod. Der er tale om, at regeringen her handler imod de anvisninger, som folketinget gav regeringen den 3. maj og – Herren hjælpe os – oven i købet med godkendelse af det socialdemokrati, som gav regeringen de anvisninger, men det må blive en sag mellem socialdemokratiet og dets vælgere på et eller andet tidspunkt.

Spørgsmålet om ikke-førstebrug af atomvåben er et meget centralt spørgsmål for reduktion af atomkrigsfaren. Den centrale betydning heraf blev første gang påpeget af ledende NATO-politikere i USA – jeg er så frisindet, at jeg ikke mener, det bliver ringere af, at det var ledende NATO-politikere i USA, der påpegede det; de er ganske vist i opposition til Reagan, og det er måske det, der er galt – og derfor mener jeg, at Danmark nu i medfør af dagsordenen af 3. maj må tage sagen op i NATO og må følge anvisningerne i FN, begge dele. Jeg synes ærligt talt, at socialdemokratiet anstændigvis burde tage sin dagsorden tilbage – ingen kan have noget imod den, for det er da ikke løgn,